Mănăstirea Argeşului

poezie populară culeasă de Vasile Alecsandri

Pe Argeş în jos,

Pe un mal frumos,

Negru-vodă trece

Cu tovarăşi zece,

Nouă meşteri mari,

Calfe şi zidari,

Şi Manole, zece,

Care-i şi întrece.

Merg cu toţi pe cale

Să aleagă-n vale

Loc de mănăstire

Şi de pomenire.

Iată, cum mergeau

Că-n drum ajungeau

Pe-un biet ciobănaş

Din fluier doinaş,

Şi cum îl vedea

Domnul îi zicea:

„Mândre ciobănaş,

Din fluier doinaş!

Pe Argeş în sus

Cu turma te-ai dus,

Pe Argeş în jos

Cu turma ai fost.

Nu cumva-ai văzut

Pe unde-ai trecut

Un zid părăsit

Şi neisprăvit

La loc de grindiş,

La verde-aluniş?”

„Ba, doamne, am văzut

Pe unde-am trecut

Un zid părăsit

Şi neisprăvit.

Câinii cum îl văd,

La el se repăd

Şi latră-a pustiu

Şi urlă-a morţiu.”

Cât îl auzea,

Domnu-nveselea

Şi curând pleca,

Spre zid apuca

Cu nouă zidari,

Nouă meşteri mari

Şi Manole zece

Care-i şi întrece.

„Iată zidul meu!

Aici aleg eu

Loc de mănăstire

Şi de pomenire.

Deci voi, meşteri mari,

Calfe şi zidari,

Curând vă siliţi

Lucrul de-l porniţi,

Ca să-mi ridicaţi,

Aici să-mi duraţi

Mănăstire naltă

Cum n-a mai fost altă,

Că v-oi da averi,

V-oi face boieri,

Iar de nu, apoi

V-oi zidi pe voi,

V-oi zidi de vii

Chiar în temelii!”

Meşterii grăbeau,

Sforile-ntindeau,

Locul măsurau,

Şanţuri largi săpau,

Şi mereu lucrau,

Zidul ridicau,

Dar orice lucra

Noaptea se surpa!

A doua zi iar,

A treia zi iar,

A patra zi iar

Lucrau în zadar!

Domnul se mira

Ş-apoi îi mustra,

Ş-apoi se-ncrunta

Şi-i ameninţa

Să-i puie de vii

Chiar în temelii!

Meşterii cei mari,

Calfe şi zidari,

Tremurau lucrând,

Lucrau tremurând

Zi lungă de vară

Ziua pân-în seară,

Iar Manole sta,

Nici că mai lucra,

Ci mi se culca

Şi un vis visa,

Apoi se scula

Ş-astfel cuvânta:

„Nouă meşteri mari,

Calfe şi zidari!

Ştiţi ce am visat

De când m-am culcat?

O şoapta de sus

Aievea mi-a spus

Că orice-am lucra

Noaptea s-a surpa

Pân-om hotărî

În zid de-a zidi

Cea-ntâi soţioară,

Cea-ntâi surioară

Care s-a ivi

Mâini în zori de zi

Aducând bucate

La soţ ori la frate.

Deci dacă vroiţi

Ca să ispràviţi

Sfânta mănăstire

Pentru pomenire,

Noi să ne-apucăm

Cu toţi să jurăm

Şi să ne legăm

Taina s-o păstrăm:

Ş-orice soţioară,

Orice surioară

Mâini în zori de zi

Întâi s-a ivi,

Pe ea s-o jertfim

În zid s-o zidim!”

Iată-n zori de zi

Manea se trezi,

Ş-apoi se sui

Pe grad de nuiele

Şi mai sus, pe schele,

Şi-n câmp se uita,

Drumul cerceta.

Când, vai! Ce zărea?

Cine că venea?

Soţioara lui,

Floarea câmpului!

Ea s-apropia

Şi îi aducea

Prânz de mâncătură,

Vin de băutură.

Cât el o zărea,

Inima-i sărea,

În genunchi cădea

Şi plângând zicea:

„Dă, Doamne, pe lume

O ploaie cu spume,

Să facă pâraie,

Să curgă şiroaie,

Apele să crească,

Mândra să-mi oprească,

S-o oprească-n vale

S-o-ntoarcă din cale!

Domnul se-ndura,

Ruga-i asculta,

Norii aduna,

Ceru-ntuneca

Şi curgea deodată

Ploaie spumegată

Ce face pâraie

Şi umflă şiroaie.

Dar oricât cădea

Mândra n-o oprea,

Ci ea tot venea,

Şi s-apropia.

Manea mi-o vedea,

Inima-i plângea,

Şi iar se-nchina,

Şi iar se ruga:

„Suflă, Doamne-un vânt

Suflă-l pe pământ,

Brazii să-i despoaie,

Paltini să îndoaie,

Munţii să răstoarne,

Mândra să-mi întoarne,

Să mi-o-ntoarne-n cale,

S-o ducă de vale!”

Domnul se-ndura,

Ruga-i asculta

Şi sufla un vânt

Un vânt pe pământ

Paltini că-ndoia,

Brazi că despoia,

Munţii răsturna,

Iară pe Ana

Nici c-o înturna!

Ea mereu venea,

Pe drum şovăia

Şi s-apropia

Şi amar de ea,

Iată c-ajungea!

Meşterii cei mari

Calfe şi zidari,

Mult înveselea

Dacă o vedea,

Iar Manea turba,

Mândra-şi săruta,

În braţe-o lua,

Pe schele-o urca,

Pe zid o punea

Şi, glumind, zicea:

„Stai, mândruţa mea,

Nu te speria,

Că vrem să glumim

Şi să te zidim!”

Ana se-ncredea

Şi vesel râdea.

Iar Manole ofta

Şi se apuca

Zidul de zidit,

Visul de-mplinit.

Zidul se suia

Şi o cuprindea

Pân’ la gleznişoare,

Pân’ la pulpişoare.

Iar ea, vai de ea!

Nici că mai râdea,

Ci mereu zicea:

„Manole, Manole,

Meştere Manole!

Ajungă-ţi de şagă,

Că nu-i bună, dragă.

Manole, Manole,

Meştere Manole!

Zidul rău mă strânge,

Trupuşoru-mi frânge!”

Iar Manea tăcea

Şi mereu zidea.

Zidul se suia

Şi o cuprindea

Pân’ la gleznişoare,

Pân’ la pulpişoare,

Pân’ la costişoare,

Pân’ la ţâţişoare.

Dar ea, vai de ea,

Tot mereu plângea

Şi mereu zicea:

„Manole, Manole

Meştere Manole!

Zidul rău mă strânge,

Ţâţişoara-mi plânge,

Copilaşu-mi frânge!”

Manole turba

Şi mereu lucra.

Zidul se suia

Şi o cuprindea

Pân’ la costişoare,

Pân’ la ţâţişoare,

Pân’ la buzişoare,

Pân’ la ochişori,

Încât, vai de ea,

Nu se mai vedea,

Ci se auzea

Din zid că zicea:

„Manole, Manole

Meştere Manole!

Zidul rău mă strânge,

Viaţa mi se stinge!”

Pe Argeş în jos,

Pe un mal frumos,

Negru-vodă vine

Ca să se închine

La cea mănăstire,

Falnică zidire,

Mănăstire naltă

Cum n-a mai fost altă.

Domnul o privea

Şi se-nveselea

Şi astfel grăia:

„Voi, meşteri zidari,

Zece meşteri mari!

Spuneţi-mi cu drept,

Cu mâna la piept,

De-aveţi meşterie

Ca să-mi faceţi mie

Altă mănăstire

Pentru pomenire
Mult mai luminoasă
Şi mult mai frumoasă!
Iar cei meşteri mari,
Calfe şi zidari,
Cum sta pe grindiş,
Sus pe coperiş,
Vesel se mândreau
Ş-apoi răspundeau:
„Ca noi, meşteri mari,
Calfe şi zidari,
Alţii nici că sânt
Pe acest pământ!
Află că noi ştim
Oricând să zidim
Altă mănăstire
Pentru pomenire,
Mult mai luminoasă
Şi mult mai frumoasă.
Domnu-i asculta
Şi pe gânduri sta,
Apoi poruncea
Schelele să strice,
Scări să le ridice.
Iar pe cei zidari,
Zece meşteri mari,
Să mi-i părăsească
Ca să putrezească

Colo pe grindiş,

Sus pe coperiş.

Meşterii gândeau

Şi ei îşi făceau

Aripi zburătoare

De şindrili uşoare,

Apoi le-ntindeau

Şi-n văzduh săreau

Dar pe loc cădeau,

Şi unde picau

Trupu-şi despicau.

Iar bietul Manole,

Meşterul Manole,

Când se încerca

De-a se arunca,

Iată c-auzea

Din zid că ieşea

Un glas năduşit,

Un glas mult iubit

Care greu gemea

Şi mereu zicea:

„Manole, Manole,

Meştere Manole!

Zidul rău mă strânge,

Ţâţişoara-mi plânge,

Copilaşu-mi frânge,

Viaţa mi se stinge!”

Cum o auzea,

Manea se pierdea,

Ochii-i se-nvelea,

Lumea se-ntorcea,

Norii se-nvârtea,

Şi de pe grindiş,

De pe coperiş,

Mort bietul cădea!

Iar unde cădea,

Ce se mai făcea?

O fântâna lină,

Cu apa puţină,

Cu apă sărată

Cu lacrimi udată!